

การมีส่วนร่วมส่งเสริมสุขภาพประชาชนในวิกฤตโควิด-19 ในเขตอำเภอน้ำโสม จังหวัดอุดรธานี
The Public Health Participation in Crisis Covid-19 in Nam Som
Udon Thani Province

กัลยารัตน์ อินทบุญศรี¹

Kanyarat Inthaboonsri¹

ทำวิจัยเมื่อ พ.ศ. 2563

Email : awa.doctor@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1)ศึกษาการพัฒนาการมีส่วนร่วมส่งเสริมสุขภาพประชาชนในวิกฤตโควิด-19 2)ศึกษาปัจจัยการพัฒนาการมีส่วนร่วมส่งเสริมสุขภาพประชาชนในวิกฤตโควิด-19 และ 3)ศึกษาแนวทางการพัฒนาการพัฒนาการมีส่วนร่วมส่งเสริมสุขภาพประชาชนในวิกฤตโควิด-19 ในเขตอำเภอน้ำโสม จังหวัดอุดรธานี โดยการวิจัยแบบผสมผสาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ ประชาชนในเขตอำเภอน้ำโสม จังหวัดอุดรธานี จำนวน 390 คน และกลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ จำนวน 10 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า 1. การพัฒนาการมีส่วนร่วมส่งเสริมสุขภาพประชาชนในวิกฤตโควิด-19 โดยภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง 2. ปัจจัยการพัฒนาการมีส่วนร่วมส่งเสริมสุขภาพประชาชนในวิกฤตโควิด-19 โดยภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง 3. แนวทางการพัฒนาการพัฒนาการมีส่วนร่วมส่งเสริมสุขภาพประชาชนในวิกฤตโควิด-19 ในเขตอำเภอน้ำโสม จังหวัดอุดรธานี ควรกำหนดนโยบายการดำเนินงานแบบบูรณาการเพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องโดยมีการวางแผนในการดำเนินงานที่ครอบคลุมทุกภาคส่วนเพื่อการส่งเสริมสุขภาพประชาชนในวิกฤตโควิด-19 จัดแนวทางกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่องในการส่งเสริมสุขภาพประชาชน

¹โรงพยาบาลอำเภอน้ำโสม จังหวัดอุดรธานี

¹Nam Som Hospital Udon Thani Province, Thailand.

*ได้รับบทความ: 8 เมษายน 2563; แก้ไขบทความ: 14 พฤษภาคม 2563; ตอรับการตีพิมพ์: 22 พฤษภาคม 2563

ส่งเสริมสนับสนุนเจ้าหน้าที่ให้ความรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพให้กับประชาชนอย่างจริงจังให้สถานพยาบาลและอาสาสมัครสาธารณสุขกำกับดูแลเสริมสร้างสุขภาพให้กับประชาชนเกี่ยวกับการป้องกันโรคโควิด-19ภาครัฐและภาคีเครือข่ายควรมีการส่งเสริมและสร้างความเข้มแข็งในการดูแลสุขภาพให้ความรู้เกี่ยวกับโรคโควิด-19 ดำเนินงานตามโครงการโครงการตามนโยบายรัฐที่ได้มอบหมายให้ภาคีเครือข่ายนำไปปฏิบัติให้การสนับสนุนงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์

คำสำคัญ : 1. การมีส่วนร่วม 2. การส่งเสริมสุขภาพ 3. วิกฤตโควิด-19

ABSTRACT

The objective of research article were to 1) study the development of public health participation in the Covid-19 crisis, 2) to study the developmental factors of public health participation in the Covid-19 crisis, and 3) study guidelines for development, development, participation in public health promotion in the Covid-19 crisis in the area of Nam Som District Udon Thani Province by integrated research. The sample group in this research is 390 people in Nam Som District, Udon Thani Province, and the target groups who were informed in this research by interviewing 10 people. Research instruments, questionnaires and interview forms Analyze data using a computer. Statistical package used for this research were frequency, percentage, mean, standard deviation and multiple regression analysis.

The results of the research showed that : 1) The development of public health participation in the Covid-19 crisis of the overall aspects, it was found that most of them agreed that participation was at a moderate level. 2. General conditions of development, participation in public health promotion in the Covid-19 crisis of the overall opinion was at a moderate level. 3) Guidelines for development, development, participation in public health promotion in the Covid-19 crisis In the area of Nam Som District Udon Thani. Establish an integrated operational policy for the participation of all relevant parties, with operational plans covering all sectors. For promoting public health in the Covid-19 crisis Organize concrete and continuous health promotion activities to promote public health. Promote and support staff to give knowledge about health promotion to the public seriously have hospitals and public health volunteers supervise and enhance the well-being of the public regarding the

prevention of covid-19 Government and network partners should promote and strengthen health care, educate about Covid-19 disease. Carry out the project according to the government policy assigned to network partners to implement the budget support Materials and equipment.

Keywords : 1. Participation 2. Health Promotion 3. Critical Covid -19

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

ไวรัสโคโรนาเป็นไวรัสที่ถูกพบครั้งแรกในปี 1960 แต่ยังไม่ทราบแหล่งที่มาอย่างชัดเจนว่ามาจากที่ใดแต่เป็นไวรัสที่สามารถติดเชื่อได้ทั้งในมนุษย์และสัตว์ปัจจุบันมีการค้นพบไวรัสสายพันธุ์นี้แล้วทั้งหมด 6 สายพันธุ์ ส่วนสายพันธุ์ที่กำลังแพร่ระบาดหนักทั่วโลกตอนนี้เป็นสายพันธุ์ที่ยังไม่เคยพบมาก่อน คือ สายพันธุ์ที่ 7 จึงถูกเรียกว่าเป็นไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่และในภายหลังถูกตั้งชื่ออย่างเป็นทางการว่า โควิด-19 ไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่และโควิด-19 แรกเริ่มเดิมทีถูกค้นพบจากสัตว์ก่อน โดยเป็นสัตว์ทะเลที่มีการติดเชื่อไวรัสแล้วคนที่อยู่ใกล้คลุกคลีกับสัตว์เหล่านั้นก็ติดเชื่อไวรัสมาอีกที โดยเริ่มจากเมืองอู่ฮั่น ประเทศจีน โดยมีข้อสงสัยว่ามาจากตลาดที่ค้าขายสัตว์ทะเลและสัตว์หายากในขณะนั้นมีความรุนแรงเทียบเท่ากับโรคซาร์สมากที่สุด ทำให้ผู้ป่วยมีอาการปอดอักเสบรุนแรงจนถึงแก่ชีวิตได้ องค์การอนามัยโลกยังไม่สามารถหาที่มาของเชื้ออย่างชัดเจนได้แต่สันนิษฐานว่าอาจจะมาจากเนื้อสัตว์ป่าที่ซื้อขายอยู่และปัจจุบันเชื่อไวรัสนี้สามารถแพร่กระจายจากคนสู่คนได้แล้วจากการถูกไอ จาม หรือสัมผัสกับสารคัดหลั่งของคนที่ป่วยผู้ติดโควิด-19 ในกลุ่มผู้ใหญ่และเด็กจะมีลักษณะที่ไม่ค่อยเหมือนกัน(อาการโควิด-19 อาการเริ่มต้นเป็นอย่างไร วิธีป้องกันโควิด-19, 2563 : ออนไลน์)

ระบบการส่งเสริมสุขภาพเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องโดยตรงต่อการป้องกันและแก้ไข ปัญหาทางสังคมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของทรัพยากรบุคคลและคุณภาพชีวิตตามเป้าหมายที่รัฐได้ กำหนดโดยการกระตุ้นให้สังคมมีการปรับปรุงและพัฒนาการส่งเสริมคุณภาพชีวิตในการป้องกันโรคโควิด-19 ที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคลและเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับคนทุกคน ในสังคมตั้งแต่แรกเกิดจนกระทั่งตายของคนในชุมชนแต่ละคนต้องได้รับบริการขั้นพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต การบริการด้านสุขอนามัย การบริการด้านการศึกษา รวมถึงการบริการด้านที่อยู่อาศัย การดูแลคุ้มครองสมาชิกของมนุษย์และสังคมเป็นบทบาทหน้าที่ของสถาบันหลักในการป้องกันโรคต่างๆ ทั้งนี้จึงขึ้นอยู่กับระบบเศรษฐกิจ การศึกษาที่สามารถทำหน้าที่เบื้องต้นได้ระบบสนับสนุนทางสังคมในขณะท้องครุภาครัฐจะเข้ามามีบทบาทรับผิดชอบให้ประชาชนที่เดือดร้อนให้ได้รับบริการใน

ด้านสวัสดิการขั้นพื้นฐานหรือบริการสวัสดิการสังคมจากภาครัฐในการควบคุมและป้องกันโรค (ณิชาณี ฉุนฉลาด, 2558 : 167)

ดังนั้น การส่งเสริมสุขภาพในการมีส่วนร่วมในวิกฤตโควิด-19 ของประชาชน จึงมีความสำคัญและความจำเป็นอย่างยิ่งที่ทุกฝ่ายจะต้องร่วมมือกันอย่างจริงจังทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้ประชาชนมีสุขภาพพลานามัยที่สมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านอารมณ์และสังคม สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุขได้รับความคุ้มครองจากสังคม จากเหตุผลดังกล่าวซึ่งผู้ศึกษาสนใจที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมส่งเสริมสุขภาพประชาชนในวิกฤตโควิด-19 ในเขตอำเภอน้ำโสม จังหวัดอุดรธานีว่าแต่ละองค์กรหรือภาคีเครือข่ายต่างๆ มีแนวทางการมีส่วนร่วมส่งเสริมสุขภาพประชาชนในวิกฤตโควิด-19 อย่างไร มีปัจจัยอะไรหรือไม่ในการมีส่วนร่วมส่งเสริมสุขภาพประชาชนในวิกฤตโควิด-19 อย่างไร มีความแตกต่างกันในการพัฒนาการมีส่วนร่วมส่งเสริมสุขภาพประชาชนในวิกฤตโควิด-19 อย่างไร ตรงตามความต้องการของประชาชนหรือไม่ โดยผลการศึกษาค้นคว้าสามารถไปปรับปรุงและพัฒนาการมีส่วนร่วมส่งเสริมสุขภาพประชาชนในวิกฤตโควิด-19 ของทุกภาคีเครือข่ายต่างๆ ซึ่งเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อแนวทางการดำเนินการมีส่วนร่วมส่งเสริมสุขภาพประชาชนในวิกฤตโควิด-19 ขององค์กรทุกภาคส่วนอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 2.1 เพื่อศึกษาการพัฒนาการมีส่วนร่วมส่งเสริมสุขภาพประชาชนในวิกฤตโควิด-19 ในเขตอำเภอน้ำโสม จังหวัดอุดรธานี
- 2.2 เพื่อศึกษาปัจจัยการพัฒนาการมีส่วนร่วมส่งเสริมสุขภาพประชาชนในวิกฤตโควิด-19 ในเขตอำเภอน้ำโสม จังหวัดอุดรธานี
- 2.3 เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมส่งเสริมสุขภาพประชาชนในวิกฤตโควิด-19 ในเขตอำเภอน้ำโสม จังหวัดอุดรธานี

3. ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

- 3.1 ทราบการพัฒนาการมีส่วนร่วมส่งเสริมสุขภาพประชาชนในวิกฤตโควิด-19 ในเขตอำเภอน้ำโสม จังหวัดอุดรธานี
- 3.2 ทราบปัจจัยการพัฒนาการมีส่วนร่วมส่งเสริมสุขภาพประชาชนในวิกฤตโควิด-19 ในเขตอำเภอน้ำโสม จังหวัดอุดรธานี
- 3.3 ได้แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมส่งเสริมสุขภาพประชาชนในวิกฤตโควิด-19 ในเขตอำเภอน้ำโสม จังหวัดอุดรธานี

3.4 ผลการวิจัยในครั้งนี้ สามารถนำไปเป็นในเขตพื้นที่ในเขตอำเภออื่นๆ ในจังหวัดอุดรธานีต่อไป

4. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงผสมผสาน โดยใช้การวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ บุคลากรและประชาชนในเขตอำเภอน้ำโสม จังหวัดอุดรธานี จำนวน 390 คน (กล้า วานิชย์บัญชา, 2542 : 134) และกลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้โดยการสัมภาษณ์ เพื่อตอบวัตถุประสงค์ได้จากการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงพิจารณาจากความสามารถในการให้ความรู้และประสบการณ์ จำนวน 10 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณเป็นแบบสอบถาม และเชิงคุณภาพใช้แบบสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ และผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ โดยใช้การสรุปความและการตีความและนำเสนอข้อมูลโดยการพรรณนาวิเคราะห์เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมส่งเสริมสุขภาพประชาชนในวิกฤตโควิด-19 ในเขตอำเภอน้ำโสม จังหวัดอุดรธานี

5. ผลการวิจัย

5.1 สภาพทั่วไปของการพัฒนาการมีส่วนร่วมส่งเสริมสุขภาพประชาชนในวิกฤตโควิด-19 ในเขตอำเภอน้ำโสม จังหวัดอุดรธานี โดยภาพรวมทุกด้านพบว่าการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.09$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินนโยบาย อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.13$) ด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.08$) และด้านการมีส่วนร่วมในการนำนโยบายไปปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.05$)ตามลำดับ

5.2 ปัจจัยการพัฒนาการมีส่วนร่วมส่งเสริมสุขภาพประชาชนในวิกฤตโควิด-19 ในเขตอำเภอน้ำโสม จังหวัดอุดรธานีพบว่า โดยภาพรวมทุกด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.09$) พิจารณารายด้านได้ดังนี้ด้านบทบาทของผู้อำนวยการสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.27$) รองลงมาเป็นด้านการสนับสนุนจากภาครัฐอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.10$) ด้านบทบาทของผู้นำชุมชนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.09$) ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.09$) ด้านบทบาทของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.04$) และด้านบทบาทท้องถิ่น ($\bar{X} = 2.93$) ตามลำดับ

5.3 ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรปัจจัยแต่ละด้านที่ส่งผลต่อการพัฒนาการมีส่วนร่วมส่งเสริมสุขภาพประชาชนในวิกฤตโควิด-19 ในเขตอำเภอน้ำโสม จังหวัดอุดรธานี ด้านการมีส่วนร่วม

ในการกำหนดนโยบายการส่งเสริมสุขภาพพบว่าด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน ด้านบทบาทของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล ด้านบทบาทของท้องถิ่น ด้านบทบาทของผู้อำนวยการสถานศึกษา ด้านบทบาทของผู้นำชุมชน โดยทั้ง 5 ปัจจัยดังกล่าวมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

5.4 ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรปัจจัยแต่ละด้านที่ส่งผลต่อ การพัฒนาการมีส่วนร่วมส่งเสริมสุขภาพประชาชนในวิกฤตโควิด-19 ในเขตอำเภอโนนน้ำโสม จังหวัดอุดรธานี ด้านการมีส่วนร่วมในการนำนโยบายไปปฏิบัติ พบว่า ด้านบทบาทของท้องถิ่น ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน ด้านบทบาทของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล ด้านบทบาทของผู้นำชุมชน ด้านบทบาทของผู้อำนวยการสถานศึกษา ด้านการสนับสนุนจากภาครัฐ โดยทั้ง 6 ปัจจัยดังกล่าวมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

5.5 ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรปัจจัยแต่ละด้านที่ส่งผลต่อ การพัฒนาการมีส่วนร่วมส่งเสริมสุขภาพประชาชนในวิกฤตโควิด-19 ในเขตตำบลสี้อ อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินนโยบายพบว่า ด้านบทบาทของท้องถิ่น ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน ด้านบทบาทของผู้นำชุมชน ด้านบทบาทของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล ด้านการสนับสนุนจากภาครัฐ ด้านบทบาทของผู้อำนวยการสถานศึกษา โดยทั้ง 6 ปัจจัยดังกล่าวมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

5.6 แนวทางการพัฒนาพัฒนาการมีส่วนร่วมส่งเสริมสุขภาพประชาชนในวิกฤตโควิด-19 ในเขตอำเภอโนนน้ำโสม จังหวัดอุดรธานี ควรกำหนดนโยบายการดำเนินงานแบบบูรณาการเพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องโดยมีการวางแผนในการดำเนินงานที่ครอบคลุมทุกภาคส่วนเพื่อการส่งเสริมสุขภาพประชาชนในวิกฤตโควิด-19 จัดแนวทางกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่องในการส่งเสริมสุขภาพประชาชน ส่งเสริมสนับสนุนเจ้าหน้าที่ให้ความรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพให้กับประชาชนอย่างจริงจังให้สถานพยาบาลและอาสาสมัครสาธารณสุขกำกับดูแลเสริมสร้างสุขภาวะให้กับประชาชนเกี่ยวกับการป้องกันโรคโควิด-19ภาครัฐและภาคีเครือข่ายควรมีการส่งเสริมและสร้างความเข้มแข็งในการดูแลสุขภาพให้ความรู้เกี่ยวกับโรคโควิด-19 ดำเนินงานตามโครงการโครงการตามนโยบายรัฐที่ได้มอบหมายให้ภาคีเครือข่ายนำไปปฏิบัติให้การสนับสนุนงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ในเจตนารมณ์ของรัฐบาลที่ได้มอบหมายให้ทุกภาคส่วนนำนโยบายไปปฏิบัติหน่วยงานภาครัฐควรมีการประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้บริการส่งเสริมสุขภาพและนำมาใช้ในการปรับปรุงหลังจากนำนโยบายไปปฏิบัติมีการประเมินสถานการณ์ของโรคประเมินผลนโยบายการส่งเสริมสุขภาพประชาชนติดตามผลกระบวนการส่งเสริมสุขภาพประชาชนตามกลยุทธ์ จุดเน้นมาตรฐานที่รัฐได้กำหนดทำการประเมินผลการดำเนินงานปัญหาและสรุปผลประเมินร่วมกันอย่างเป็นระบบ

6. อภิปรายผลการวิจัย

6.1 การพัฒนาการมีส่วนร่วมส่งเสริมสุขภาพประชาชนในวิกฤตโควิด-19 ในเขตอำเภอน้ำโสม จังหวัดอุดรธานี โดยภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของนิธิพงศ์ ศรีเบญจมาศ (2554 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาแบบจำลองเชิงสาเหตุพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพของบุคลากรสาธารณสุข จังหวัดเพชรบูรณ์ รูปแบบการพัฒนาพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพของบุคลากรสาธารณสุข ประกอบด้วย 8 องค์ประกอบดังนี้ 1)นโยบาย 2)การประชาสัมพันธ์และการสื่อสาร 3)การมีตัวแบบ 4)ผู้นำ 5)กระแสสังคม 6)การมีส่วนร่วม 7)การชี้้นำด้านสุขภาพ และ 8)การเสริมแรง และมีขั้นตอนการพัฒนา 7 ขั้นตอนดังต่อไปนี้ 1)การสร้างความรู้เพื่อทราบประโยชน์และแนวทางการปฏิบัติ 2)การสร้างความตระหนักเพื่อให้สามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมได้ 3)การมีตัวแบบหรือแบบอย่างที่ดีเพื่อให้สามารถเรียนรู้และปฏิบัติไปพร้อมกัน 4)การสร้างความมุ่งมั่นเพื่อเป็นแรงผลักดันภายในให้สามารถปรับพฤติกรรมได้ 5)การลงมือปฏิบัติเพื่อช่วยให้มีสุขภาพที่ดีขึ้น 6) การปฏิบัติจนเป็นความเคยชินเพื่อให้เป็นนิสัยที่ดีในการสร้างเสริมสุขภาพ และ 7)การสร้างกลุ่มและเครือข่ายเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน

6.2 ปัจจัยการพัฒนาการมีส่วนร่วมส่งเสริมสุขภาพประชาชนในวิกฤตโควิด-19 ในเขตอำเภอน้ำโสม จังหวัดอุดรธานี โดยภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของปานชีวา ณ หนองคาย (2551 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพผู้สูงอายุในจังหวัดอุดรธานี หลังการดำเนินการพัฒนารูปแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ผู้สูงอายุมีพฤติกรรมสุขภาพโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด พฤติกรรมสุขภาพโดยรวมและรายด้านทั้ง 7 ด้าน ดีขึ้นกว่าก่อนการจัดรูปแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ผู้สูงอายุมีระดับน้ำตาลในเลือดลดลงจากก่อนการจัดรูปแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ส่วนน้ำหนัก ความดันโลหิต Systolic และ Diastolic ไม่เปลี่ยนแปลง

6.2 ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรปัจจัยแต่ละด้านที่ส่งผลต่อ การพัฒนาการมีส่วนร่วมส่งเสริมสุขภาพประชาชนในวิกฤตโควิด-19 ในเขตอำเภอน้ำโสม จังหวัดอุดรธานี ด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการส่งเสริมสุขภาพพบว่า ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน ด้านบทบาทของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล ด้านบทบาทของท้องถิ่น ด้านบทบาทของผู้อำนวยการสถานศึกษา ด้านบทบาทของผู้นำชุมชน โดยทั้ง 5 ปัจจัยดังกล่าวมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของธีระวัฒน์ คำโถม (2556 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการมูลฝอยติดเชื้อของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลจังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่า รูปแบบการบริหารจัดการมูลฝอยติดเชื้อของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลประกอบด้วยกิจกรรมหลัก 3 กิจกรรมคือด้านการเก็บรวบรวม ด้านการเคลื่อนย้ายและขนส่งและด้านการกำจัดบุคลากรโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล โดยรวมและจำแนกตามตำแหน่งงานและวุฒิการศึกษามีความรู้และพฤติกรรมเกี่ยวกับ

การจัดการมูลฝอยติดเชื้อโดยรวมและเป็นรายด้านเพิ่มขึ้นจากก่อนดำเนินกิจกรรมตามรูปแบบบุคลากรโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความรู้เกี่ยวกับการจัดการมูลฝอยติดเชื้อโดยรวมและเป็นรายด้านไม่แตกต่างกัน แต่บุคลากรที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีหรือต่ำกว่ามีพฤติกรรมการจัดการมูลฝอยติดเชื้อโดยรวมและด้านการรวบรวมน้อยกว่าบุคลากรที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีและบุคลากรที่มีตำแหน่งงานต่างกันมีความรู้เกี่ยวกับการจัดการมูลฝอยติดเชื้อโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

6.4 ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรปัจจัยแต่ละด้านที่ส่งผลต่อ การพัฒนาการมีส่วนร่วมส่งเสริมสุขภาพประชาชนในวิกฤตโควิด-19 ในเขตอำเภอโน้สโสม จังหวัดอุดรธานี ด้านการมีส่วนร่วมในการนำนโยบายไปปฏิบัติพบว่า ด้านบทบาทของท้องถิ่น ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน ด้านบทบาทของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล ด้านบทบาทของผู้นำชุมชน X_3 ด้านบทบาทของผู้อำนวยการสถานศึกษา ด้านการสนับสนุนจากภาครัฐ โดยทั้ง 6 ปัจจัยดังกล่าวมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของอุมารณ์ สอนปัญญา (2558 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษารูปแบบการพัฒนาการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังในเขตร้อยแก่นสารสินธุ์ พบว่า แบบจำลองความสัมพันธ์เชิงสาเหตุมีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยตัวแปรเชิงสาเหตุที่ส่งผลโดยตรงและโดยอ้อมต่อพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังในเขตร้อยแก่นสารสินธุ์เรียงลำดับค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลจากมากไปหาน้อย คือ รณรงค์สนับสนุนทางสังคมมีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพล รองลงมาได้แก่ความเชื่อด้านสุขภาพมีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพล เจตคติต่อการดูแลตนเองมีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพล ความรู้มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ำที่สุดคือการมีส่วนร่วมและรูปแบบการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังในเขตร้อยแก่นสารสินธุ์ประกอบด้วยกิจกรรมในการพัฒนาสุขภาพ

6.5 ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรปัจจัยแต่ละด้านที่ส่งผลต่อ การพัฒนาการมีส่วนร่วมส่งเสริมสุขภาพประชาชนในวิกฤตโควิด-19 ในเขตตำบลสี้อ อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมิณนโยบายพบว่า ด้านบทบาทของท้องถิ่น ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน ด้านบทบาทของผู้นำชุมชน ด้านบทบาทของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล ด้านการสนับสนุนจากภาครัฐ ด้านบทบาทของผู้อำนวยการสถานศึกษา โดยทั้ง 6 ปัจจัยดังกล่าวมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของพิเชษฐพงษ์ โคตรทอง (2560 : ค-ง) ได้ศึกษาการวิจัยและพัฒนาโปรแกรมการส่งเสริมพฤติกรรมสุขภาพของผู้สูงอายุตามหลักธรรมชาตินิยม พบว่า พฤติกรรมสุขภาพของผู้สูงอายุมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตาม สภาพการดำรงชีวิต ได้แก่ ด้านโภชนาการตามสภาพพื้นบ้าน ด้านดูแลรับผิดชอบต่อสุขภาพตนเองโดยการสังเกตการณ์เปลี่ยนแปลงของร่างกาย การรับฟังข้อมูลข่าวสาร การไปตรวจสุขภาพประจำปี พัฒนาจิตวิทยาหรือตลอดการพัฒนาที่ว่า พฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพของผู้สูงอายุตามหลักธรรมชาติ หลังเข้าร่วมโปรแกรมสูงกว่าก่อนเข้า

ร่วมโปรแกรมอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ทั้งในภาพรวมและรายด้าน และผลการประเมินการใช้โปรแกรมในมีความคิดเห็นว่าผลการประเมินมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

7. ข้อเสนอแนะ

7.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

7.1.1 ด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย การมีส่วนร่วมในการนำนโยบายไปปฏิบัติและการมีส่วนร่วมในการประเมินนโยบาย ควรให้ความร่วมมือประสานงานแก่ทุกฝ่ายไม่มีการเลือกความสำคัญของบุคลากรระหว่างหน่วยงานภาครัฐกับภาคีเครือข่ายต้องให้ความสำคัญในส่งเสริมสุขภาพหลายๆ ด้าน

7.1.2 การปฏิบัติหน้าที่เพื่อการมีส่วนร่วมส่งเสริมสุขภาพประชาชนในวิกฤตโควิด-19 หรือการปฏิบัติหน้าที่เป็นภาคีเครือข่ายหรือหน่วยงานของรัฐที่ใกล้ชิดประชาชน ซึ่งพร้อมที่จะช่วยเหลือประชาชนในการส่งเสริมทุกๆ มิติได้อาศัยการมีส่วนร่วมในการนำนโยบายไปปฏิบัติและการมีส่วนร่วมในการประเมินนโยบายของทุกภาคส่วนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

7.1.3) ผู้บริหารหรือบุคลากรภาครัฐและหน่วยงานท้องถิ่นควรมีส่วนร่วมในการรับรู้การกำหนดนโยบายในการมีส่วนร่วมของชุมชนในการส่งเสริมสุขภาพประชาชนในวิกฤตโควิด-19 อย่างชัดเจนซึ่งสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างเหมาะสมตามความต้องการของประชาชน

7.2 ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

7.2.1 ด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายภาคีเครือข่ายควรมีส่วนร่วมในรับรู้การกำหนดนโยบายในการปฏิบัติหน้าที่อย่างชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษรโดยนำไปใช้และสามารถนำนโยบายไปปฏิบัติต่อหน้าที่เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพประชาชน

7.2.2 ด้านการมีส่วนร่วมในการนำนโยบายไปปฏิบัติควรให้เจ้าหน้าที่ในองค์กรภาครัฐได้มีส่วนในการนำไปปฏิบัติ โดยยึดหลักความเอาใจใส่ในการทำงานร่วมกับการปฏิบัติหน้าที่ต่างๆ และพัฒนาให้สามารถใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าในการการนำนโยบายไปปฏิบัติ

7.2.3) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลนโยบายควรให้หน่วยงานหรือภาคีเครือข่ายต่างๆ ร่วมกับชุมชนในโครงสร้างคณะกรรมการมีบทบาทในการประเมินผลนโยบายที่ภาครัฐได้วางแผนป้องกันควบคุมโรคโควิด-19 อย่างจริงจัง

7.2.4 ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมรับฟังความคิดเห็นเป็นการเปิดโอกาสในการให้ข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริง เพื่อได้ทราบถึงปัญหาที่แท้จริงของการส่งเสริมสุขภาพในวิกฤตโควิด-19 มีกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน ช่วยกันคิด ช่วยกันป้องกันควบคุมในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นร่วมกัน

7.2.5 ด้านบทบาทของผู้อำนวยการสถานศึกษาควรจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนหรือนักศึกษาได้รับทราบผลกระทบที่มีวงกว้างของการแพร่เชื้อโควิด-19 ในการเอาใจใส่การส่งเสริมสุขภาพประชาชนในวิกฤตโควิด-19 อย่างมีประสิทธิภาพครอบคลุมตามที่ภาครัฐได้กำหนดมาตรการในการปฏิบัติ

7.2.6 ด้านบทบาทของผู้นำชุมชน ควรส่งเสริมแนะนำประชาชนในการดำรงชีวิตเรื่องของสุขภาพอย่างจริงจังให้คำปรึกษาในการทำงานร่วมกับภาคีเครือข่ายต่างๆ เพื่อความเข้าใจในการส่งเสริมสุขภาพประชาชนในวิกฤตโควิด-19

7.2.7 ด้านการสนับสนุนจากภาครัฐ ควรมีบทบาทหรือมอบหมายหน้าที่ให้กับภาคีเครือข่ายต่างๆ ในการประชาสัมพันธ์หรือมอบสิ่งของบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนในเขตชุมชน มีการประสานงานแก่งค์กรต่างๆ สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพ โดยร่วมวางแผนจัดทำโครงการลงมือปฏิบัติ

7.2.8 ด้านบทบาทของท้องถิ่น ควรสร้างความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายต่างๆ ในการส่งเสริมสุขภาพประชาชนเพื่อเสริมสร้างศักยภาพให้กับประชาชนในการเข้าถึงการกระจายความเสี่ยงในการส่งเสริมสุขภาพประชาชนในวิกฤตโควิด-19

7.2.9 โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล ควรสร้างขวัญและกำลังใจเกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพประชาชนในวิกฤตโควิด-19 ในด้านส่งเสริม ป้องกัน ควบคุมโรคโควิด-19 ในเรื่องสุขอนามัยของประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ

7.3. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

7.3.1 ควรศึกษาในเชิงลึกโดยการสัมภาษณ์ถึงรูปแบบวิธีการและนำแบบแผนที่มีโครงสร้างดำเนินการที่ชัดเจนประกอบกับการส่งเสริมสุขภาพประชาชนในวิกฤตโควิด-19 ที่มีประสิทธิภาพและเป็นรูปธรรม

7.3.2 ควรเน้นการขับเคลื่อนนโยบายที่มีส่วนร่วมขององค์กรภาคีเครือข่ายต่างๆ เพื่อใช้เป็นแนวทางหรือปัจจัยการมีส่วนร่วมส่งเสริมสุขภาพประชาชนในวิกฤตโควิด-19 ให้มีทั้งประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน

7.3.3 ควรศึกษาในการนำนโยบายสาธารณะของภาครัฐเกี่ยวกับปัจจัยการพัฒนาการมีส่วนร่วมส่งเสริมสุขภาพประชาชนในวิกฤตโควิด-19 ทั้งการกำหนดนโยบาย โดยการมีส่วนร่วมของประชาชนทั้งองค์กรภาคีเครือข่ายต่างๆ อย่างมีแบบแผนตามนโยบายที่รัฐกำหนด การเข้าถึงการรับบริการของประชาชนในชุมชนให้มากในครั้งต่อไป

8. เอกสารอ้างอิง

- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2542). **การวิเคราะห์สถิติ : สถิติเพื่อการตัดสินใจ**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณิชาณี ฉุนฉลาด. (2558). **การจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย**. สืบค้นเมื่อ 5 เมษายน 2563. จาก <http://library2.parliament.go.th/wichakarn/content-digest/digest021.pdf>
- ธีระวัฒน์ คำโฉม. (2556). **การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการมูลฝอยติดเชื้อของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดเพชรบูรณ์**. ปรินญาปรัชญาดุขฎฐิบัณฑิต สาขาวิชาวัฒนธรรมศาสตร์. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- นิธิพงศ์ ศรีเบญจมาศ. (2554). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเองของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง ตำบลหนองบัว อำเภอศรีนคร จังหวัดสุโขทัย**. คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี : มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- ปานชีวา ณ หนองคาย. (2548). **การพัฒนาแบบการเรียนรูแบบมีส่วนร่วมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพผู้สูงอายุจังหวัดอุดรธานี**. ปรินญาปรัชญาดุขฎฐิบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พิเชษฐพงษ์ โคตรทอง. (2560). **การวิจัยและพัฒนาโปรแกรมการส่งเสริมพฤติกรรมสุขภาพของผู้สูงอายุตามหลักธรรมชาตินิยม**. ปรินญาปรัชญาดุขฎฐิบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- อาการโควิด-19 อาการเริ่มต้นเป็นอย่างไร วิธีป้องกันโควิด-19. (2563). สืบค้นเมื่อ 5 เมษายน 2563. <https://www.sanook.com/health/20609/>
- อุมาภรณ์ สอนปัญญา. (2558). **รูปแบบการพัฒนาการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังในเขตอภัยภูเบศร**. ปรินญาปรัชญาดุขฎฐิบัณฑิต สาขาวิชายุทธศาสตร์การพัฒนารัฐบาล. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

9. คำขอบคุณ

การวิจัยสำเร็จครั้งนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี เนื่องจากผู้วิจัยได้รับความกรุณาจากผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้อนุเคราะห์ให้ความช่วยเหลือและให้คำปรึกษา แนะนำแนวทางที่ถูกต้องอย่างดียิ่ง โดยเฉพาะกลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการลงพื้นที่วิจัยในเขตอำเภอน้ำโสม จังหวัดอุดรธานี ได้กรุณาให้ข้อมูลคำปรึกษา แนะนำและแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ของปัญหาเพื่อให้ความถูกต้องสมบูรณ์ ซึ่งผู้ศึกษารู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาและการเสียสละเวลาของท่านเป็นอย่างยิ่งจึงขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้